

ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΣΤΙΣ ΔΟΜΕΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

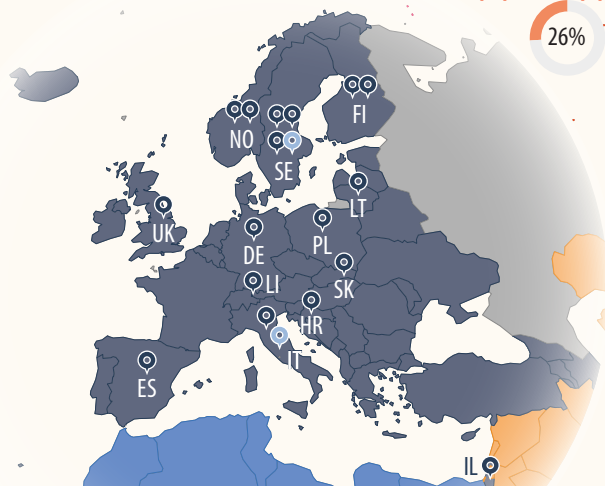
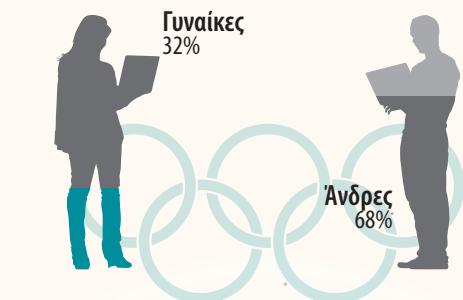
Στενά συνδεδεμένος με την αρρενωπότητα, ο αθλητισμός είναι ένας από τους πιο άνισους κοινωνικούς θεσμούς στη σύγχρονη κοινωνία και παραδοσιακά κυριαρχείται από άνδρες όσον αφορά τόσο τη συμμετοχή όσο και τη διακυβέρνηση. Οι γυναίκες αποκλείστηκαν από τους πρώτους σύγχρονους Ολυμπιακούς Αγώνες, που πραγματοποιήθηκαν στην Αθήνα το 1896, και τους επιτράπηκε να προσχωρήσουν σταδιακά τέσσερα χρόνια αργότερα. Παρόλο που η παρουσία και η συμμετοχή των γυναικών στο Ολυμπιακό Κίνημα έχουν εξελιχθεί, τα κορίτσια και οι γυναίκες σε ολόκληρο τον κόσμο εξακολουθούν να έχουν λιγότερες ευκαιρίες και να τυγχάνουν λιγότερης επένδυσης, κατάρτισης, υποστήριξης από διάφορους φορείς και προσοχής των μέσων ενημέρωσης όταν αθλούνται.

Σήμερα, παρά τη σαφή τάση αύξησης της γυναικείας συμμετοχής, εξακολουθούν να υπάρχουν μεγάλα περιθώρια βελτίωσης όσον αφορά τη συμμετοχή των γυναικών σε δομές διακυβέρνησης του αθλητισμού. Η Διεθνής Ολυμπιακή Επιτροπή **αριθμεί** σήμερα μόλις ένα τρίτο γυναίκες και επίτιμα μέλη - 47 επί συνόλου 147. Στην ΕΕ, μόνο 4 από τους 27 προέδρους των εθνικών Ολυμπιακών Επιτροπών ήταν γυναίκες το 2023. Επίσης, το 2023 μόνο το **22%** όλων των κορυφαίων ηγετικών θέσεων στις εθνικές ομοσπονδίες της ΕΕ των 10 δημοφιλέστερων αθλημάτων κατείχαν γυναίκες, ποσοστό που κυμαινόταν από 7% στη Σλοβενία έως 51% στη Σουηδία. Εκτός από τη Σουηδία, σε όλες τις άλλες χώρες το ποσοστό των γυναικών ήταν κάτω του 40%, αν και η παρουσία των γυναικών αυξάνεται με την πάροδο των ετών.

ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΩΣ ΠΡΟΠΟΝΗΤΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΥΠΑ

Αν και ο αριθμός των γυναικών που συμμετέχουν ενεργά στον αθλητισμό έχει αυξηθεί εντυπωσιακά τα τελευταία 50 χρόνια, οι γυναίκες προπονητές σε ολόκληρο τον κόσμο αποτελούν στατιστική μειονότητα σε όλα σχεδόν τα αθλήματα, σε όλα τα επίπεδα επιδόσεων. Στην Ευρώπη, μόνο

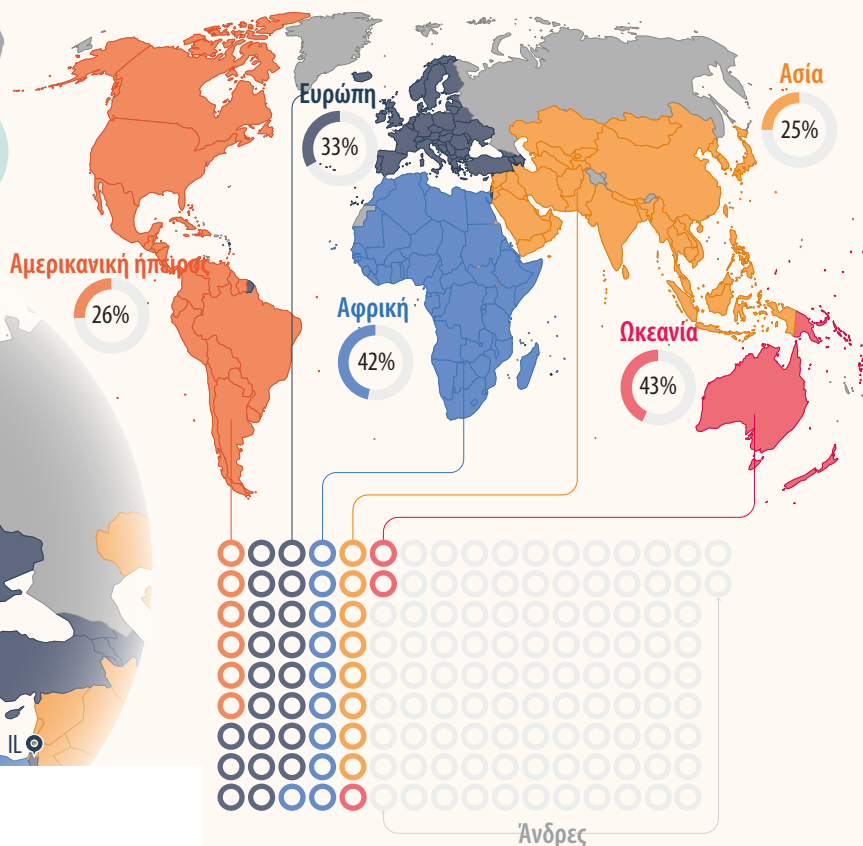
Οι γυναίκες στη Διεθνή Ολυμπιακή Επιτροπή

- Γυναίκες μέλη
- Γυναίκες επίτιμα μέλη

Προέλευση των δεδομένων: Διεθνής Ολυμπιακή Επιτροπή, 2024.

Αριθμός γυναικών μεταξύ των μελών/επίτιμων μελών της ΔΟΕ ανά ήπειρο

το 31 % του συνόλου των προπονητών αθλητισμού ήταν γυναίκες το 2019, βάσει δείγματος 18 ευρωπαϊκών χωρών που συμμετείχαν στην έρευνα, με σημαντικές διαφορές μεταξύ των χωρών. Το ποσοστό των γυναικών προπονητών κυμαινόταν μεταξύ 9 % στην Πορτογαλία και 77 % στο Μαυροβούνιο. Οι ερευνητές τονίζουν ότι είναι σημαντικό να υπάρχουν ισχυρά γυναικεία πρότυπα στον αθλητισμό, ιδίως στον τομέα της προπόνησης, για να εμπνεύσουν άλλους να επιδιώξουν και να υλοποιήσουν παρόμοια επιτεύγματα ή να προσφέρουν πληροφορίες και συμβουλές σχετικά με τον τρόπο πλοήγησης σε ένα δύσκολο περιβάλλον και την αντιμετώπιση των αρνητικών στερεοτύπων.

ΑΝΙΣΟΤΗΤΑ ΣΤΙΣ ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΛΥΨΗ ΑΠΟ ΤΑ ΜΕΣΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

Τα περισσότερα αθλήματα απονέμουν πλέον ίσα χρηματικά έπαθλα σε άνδρες και γυναίκες. Το ποδόσφαιρο, το γκολφ και το μπάσκετ παραμένουν τα αθλήματα με τις μεγαλύτερες οικονομικές διαφορές στα βραβεία, αλλά καταβάλλονται προσπάθειες για την εξάλειψη των ανισοτήτων. Στο ποδόσφαιρο, το 2022, η FIFA (Διεθνής Ομοσπονδία Ποδοσφαίρου) δρομολόγησε μια παγκόσμια εκστρατεία Το ποδόσφαιρο ενώνει τον κόσμο με μια συνιστώσα για την ισότητα των φύλων. Η FIFA τριπλασίασε το χρηματικό της βραβείο για

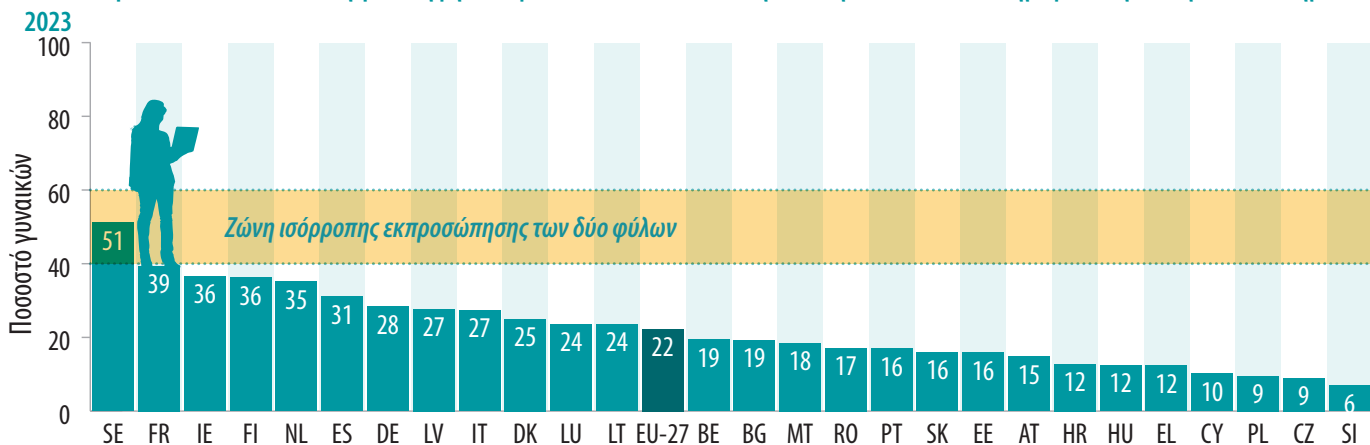
το Παγκόσμιο Κύπελλο Γυναικών το 2023 σε σύγκριση με το 2019, αλλά το ποσό αυτό εξακολουθεί να είναι μόνο το ένα τρίτο του αντίστοιχου ανδρικού. Αρκετές εθνικές ομοσπονδίες ποδοσφαίρου (Αγγλία, Ιρλανδία, Νορβηγία, Ισπανία, Σλοβενία, Ηνωμένες Πολιτείες) αποφάσισαν να πληρώνουν ισότιμα τους άνδρες και τις γυναίκες ποδοσφαιριστές που εκπροσωπούν τις χώρες τους. Ωστόσο, το χάσμα μεταξύ των μισθών ανδρών και γυναικών ποδοσφαιριστών παραμένει τεράστιο, και το ποδόσφαιρο δεν είναι το μοναδικό παράδειγμα. Το 2023 δεν υπήρχε καμία γυναίκα μεταξύ των 100 καλύτερα αμειβόμενων αθλητών στον κόσμο. Ενώ οι διαφορές αυτές μπορούν να εξηγηθούν από τις επιλογές της αγοράς και τις έντονες προτιμήσεις των πελατών για ορισμένα ανδρικά αθλήματα, οι εμπειρογνώμονες επισημαίνουν επίσης και άλλους λιγότερο ορατούς παράγοντες που συμβάλλουν στη διαιώνιση αυτής της κατάστασης. Σε αυτά περιλαμβάνονται τα έμφυλα στερεότυπα στα μέσα ενημέρωσης, οι προκαταλήψεις των θεατών ως προς το φύλο και η ιστορία του αθλητισμού που απευθυνόταν ειδικά στους άνδρες, με τις γυναίκες να ακολουθούν τελευταίες. Εκτός από το μισθολογικό χάσμα, οι γυναίκες αντιμετωπίζουν επίσης δυσκολίες όσον αφορά τα δικαιώματά τους σε άδεια μητρότητας και αμοιβή.

Οι σημαντικές διαφορές στην κάλυψη των αθλημάτων

γυναικών και ανδρών από τα μέσα ενημέρωσης διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη διαιώνιση της ανισότητας: μια διεθνής έρευνα στον αθλητικό τύπο του 2011 έδειξε ότι η αθλητική δημοσιογραφία στα έντυπα μέσα ενημέρωσης είναι ένας ανδρικός κόσμος. Πιο πρόσφατες έρευνες δείχνουν, ωστόσο, ότι η εμφάνιση των ψηφιακών μέσων και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, καθώς και της συνεχούς ροής, συμβάλλει στην αύξηση της κάλυψης του γυναικείου αθλητισμού.

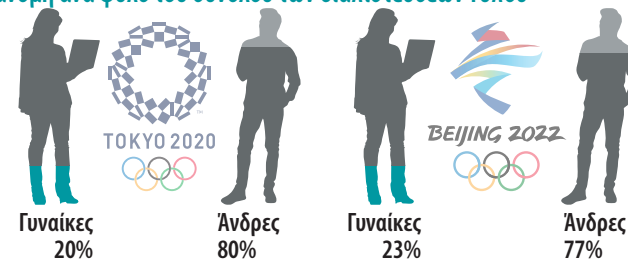
Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προωθεί ενεργά την ισότητα των φύλων στον αθλητισμό. Ένας τρόπος είναι η υποστήριξη έργων μέσω του προγράμματος Erasmus+, του κύριου χρηματοδοτικού μέσου της ΕΕ για τον αθλητισμό. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει επίσης υποστηρίξει σταθερά την ισότητα των φύλων στον αθλητισμό, όπως στο ψήφισμά του του 2021 για την πολιτική της ΕΕ για τον αθλητισμό, όπου ζήτησε ίση αμοιβή και μεγαλύτερη προβολή για τις γυναίκες.

Ποσοστό γυναικών στο ανώτατο όργανο λήψης αποφάσεων των εθνικών αθλητικών ομοσπονδιών (10 δημοφιλέστερα ολυμπιακά αθλήματα), 2023

Πηγή: Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων, τα φύλα στον αθλητισμό, 2023.

Κατανομή ανά φύλο του συνόλου των διαπιστεύσεων Τύπου

Ποσοστό γυναικών προπονητών στις ευρωπαϊκές χώρες

Προέλευση των δεδομένων: Τόκιο 2020 Θερινοί Ολυμπιακοί Αγώνες, Πεκίνο 2022 Χειμερικοί Ολυμπιακοί Αγώνες. Συμβούλιο της Ευρώπης, Ευρωπαϊκή Ένωση, πρόγραμμα ALL IN (ισότητα των φύλων στον αθλητισμό).

Πρόκειται για επικαιροποίηση προηγούμενου ενημερωτικού γραφήματος της Ivana Katsarova, που δημοσιεύθηκε τον Μάρτιο του 2020.

Το παρόν έγγραφο συντάχθηκε για τους βουλευτές και το προσωπικό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, στους οποίους και απευθύνεται, ως υλικό αναφοράς για να τους βοηθήσει στο κοινοβουλευτικό τους έργο. Το περιεχόμενο του εγγράφου αποτελεί αποκλειστική ευθύνη του συντάκτη/των συντακτών και οι απόψεις που εκφράζονται σε αυτό δεν αποτελούν επίσημες θέσεις του Κοινοβουλίου. Επιτρέπεται η αναπαραγωγή και η μετάφραση για μη εμπορικούς σκοπούς, υπό την προϋπόθεση ότι γίνεται μνεία της πηγής και ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει ενημερωθεί και του έχει αποσταλεί αντίγραφο. © Ευρωπαϊκή Ένωση, 2024